



ПРАВО НА ДОПОМОГУ НА ДІТЕЙ ОДИНОКИМ МАТЕРЯМ

1. Хто має право отримувати допомогу ?

Право на допомогу на дітей одиницим матерям мають одиницим матері (які не перебувають у шлюбі), одиницим усиновлювачі, якщо у свідоцтві про народження дитини або документі про народження дитини, виданому компетентними органами іноземної держави, за умови його легалізації в установленому законодавством порядку (рішенні про усиновлення дитини), відсутній запис про батька (матір) або запис про батька (матір) проведено в установленому порядку органом державної реєстрації актів цивільного стану за вказівкою матері (батька, усиновлювача) дитини.

Право на допомогу на дітей одиницим матерям (батькам) має мати (батько) дітей у разі смерті одного з батьків, які не одержують на них пенсію в разі втрати годувальника, соціальну пенсію або державну соціальну допомогу дитині померлого годувальника, передбачену Законом України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю».

Жінка, яка має дітей від особи, з якою вона не перебувала і не перебуває в зареєстрованому шлюбі, але з якою вона веде спільне господарство, разом проживає і виховує дітей, права на одержання допомоги, встановленої на дітей одиницим матерям, не має. При реєстрації цієї жінкою шлюбу з особою, від якої вона має дітей, допомога на дітей, народжених від цієї особи, не призначається.

2. Вимоги для отримання допомоги?

Для призначення, виплати та припинення виплати допомоги на дітей одининок матерям додатково застосовуються умови призначення, виплати та підстави для припинення виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Для призначення допомоги на дітей одининок матерям подаються такі документи:

1) **заява** про призначення допомоги, що складається за формою, затвердженою Мінсоцполітики;

2) **декларація** про доходи та майновий стан осіб, які звернулися за призначенням усіх видів соціальної допомоги, що складається за формою, затвердженою Мінсоцполітики (далі – декларація);

3) **довідка про доходи** у разі зазначення в декларації доходів, інформація про які відсутня в ДПС, Пенсійному фонді України, фондах соціального страхування тощо та згідно із законодавством не може бути отримана за відповідним запитом органу соціального захисту населення. У разі неможливості підтвердження таких доходів довідкою до декларації додається письмове пояснення із зазначенням їх розміру;

4) **витяг з Державного реєстру** актів цивільного стану громадян про державну реєстрацію народження дитини, виданий відділом державної реєстрації актів цивільного стану, або довідка про народження, видана виконавчим органом сільської, селищної, міської (крім міст обласного значення) ради, із зазначенням підстави для внесення відомостей про батька дитини до актового запису про народження дитини відповідно до абзацу першого частини першої статті 135 Сімейного кодексу України, або виданий компетентним органом іноземної держави документ про народження, в якому відсутні відомості про батька, за умови легалізації такого документа в установленому законодавством порядку;

5) **копія свідоцтва** про народження дитини.

Усиновлювачі подають також копію рішення про усиновлення.

3. Як реалізовуватиметься виплата допомоги?

Допомога на дітей одининоким матерям, яку призначено за умовами, що діяли до 30 червня 2020 р. (включно), виплачується до закінчення строку її призначення.

З 1 липня 2020 р. допомога на дітей одининоким матерям призначається за новими умовами.

Допомога на дітей одининоким матерям, одининоким усиновлювачам, матерям (батькам) у разі смерті одного з батьків, які мають дітей віком до 18 років (якщо діти навчаються за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років), надається в розмірі, що дорівнює різниці між 100 відсотками прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на одну особу за два квартали, що передують місяцю, який передує місяцю звернення за призначенням допомоги на дітей одининоким матерям (далі – період, за який враховується дохід).

Середньомісячний сукупний дохід сім'ї визначається відповідно до Порядку обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для усіх видів державної соціальної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. № 632.

Допомога на дітей одининоким матерям не призначається, якщо:

1) у складі сім'ї є працездатні особи, які досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи, та не працювали, не проходили військової служби, не провадили підприємницької чи професійної незалежної діяльності, не здобували освіти за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, не зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні або як такі, що шукають роботу, сумарно більше ніж три місяці протягом періоду, за який враховуються доходи (крім випадків, передбачених в абзацах десятому і чотирнадцятому цього пункту).

Допомога на дітей одиницим матерям у зазначеному випадку призначається, якщо особи протягом періоду, за який враховуються доходи:

сплатили або за них сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в розмірі, не меншому від мінімального, сумарно протягом трьох місяців; доглядали за дітьми до досягнення ними трирічного віку або за дітьми, які потребують догляду протягом часу, визначеного в медичному висновку лікарсько-консультативної комісії, але не більше ніж до досягнення ними шестирічного віку, за дітьми, хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, за дітьми, які отримали тяжку травму, потребують трансплантації органа, потребують паліативної допомоги, яким не встановлено інвалідності, за особою з інвалідністю I групи, за особою з інвалідністю II групи внаслідок психічного розладу, за дитиною з інвалідністю віком до 18 років, а також за особами, які досягли 80-річного віку; надавали соціальні послуги з догляду відповідно до законодавства;

2) особи, які входять до складу сім'ї, протягом 12 місяців перед зверненням за призначенням допомоги на дітей одиницим матерям, здійснили купівлю земельної ділянки, квартири (будинку), транспортного засобу (механізму), будівельних матеріалів, інших товарів довгострокового вжитку або оплатили (одноразово) будь-які послуги (крім медичних, освітніх та житлово-комунальних згідно із соціальною нормою житла та соціальними нормативами житлово-комунального обслуговування) на суму, яка на дату купівлі, оплати **перевищує 50 тис. гривень**;

3) **у власності сім'ї є друга квартира (будинок)**, крім житла, яке розташоване на тимчасово окупованій території в Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі, у населених пунктах, на території яких органи

державної влади тимчасово не здійснюють своїх повноважень, та у населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення, або житла, непридатного для проживання, що підтверджено актом обстеження технічного стану житлового приміщення (будинку, квартири), за формою згідно з додатком до Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505;

4) у власності сім'ї є **більше ніж один автомобіль**, транспортний засіб, що підлягає державній реєстрації, з дати випуску якого минуло менше ніж 15 років (крім мопеда і причепа).

При цьому не враховуються транспортні засоби, отримані безоплатно чи придбані на пільгових умовах через управління соціального захисту населення.

Наявність (відсутність) у власності членів сім'ї транспортних засобів зазначається у декларації.

Якщо у складі сім'ї є непрацюючі працездатні особи, які досягли 18-річного віку станом на початок періоду, за який враховуються доходи, і протягом цього періоду зареєстровані в центрі зайнятості як безробітні менше трьох місяців або які (за яких) не сплатили (не сплачено) мінімального розміру єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування сумарно протягом трьох місяців періоду, за який враховуються доходи, допомога на дітей одиницим матерям призначається не більше ніж на два шестимісячних періоди, якщо:

- у складі сім'ї є **особа з інвалідністю**, яка згідно з висновком лікарсько-консультаційної комісії потребує постійного стороннього догляду;

- відсутність будь-яких джерел для існування **пов'язана з тривалою хворобою** одного та/або кількох членів сім'ї.

Допомога на дітей одининоким матерям за таких умов на наступний строк призначається не раніше ніж **через шість місяців** після завершення виплати такої допомоги;

на один шестимісячний період, якщо сім'я **є багатодітною** і звернулася за призначенням допомоги на дітей одининоким матерям **у липні □ грудні 2020 року**.

Якщо непрацююча працездатна особа працевлаштувалася або забезпечила себе роботою самостійно у шестимісячному періоді отримання допомоги на дітей одининоким матерям, до сукупного доходу сім'ї під час призначення такої допомоги на наступний період враховується лише 50 відсотків доходу, отриманого у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), або доходу від підприємницької діяльності. Ця норма застосовується одноразово під час наступного звернення за призначенням допомоги на дітей одининоким матерям.

Кожним наступним зверненням вважається повторне подання заяви та декларації у строк, який не перевищує шести календарних місяців після припинення виплати раніше призначеної допомоги.

Якщо непрацююча працездатна особа перебуває на обліку в центрі зайнятості як безробітна або така, що шукає роботу більше ніж 12 місяців станом на кінець періоду, за який враховуються доходи, та в шестимісячному періоді отримання допомоги на дітей одининоким матерям не працевлаштувалася, розмір такої допомоги під час наступного звернення за її призначенням зменшується на 50 відсотків, на наступний період □ на 75 відсотків. Така допомога під час наступного звернення призначається не раніше ніж через шість місяців після завершення її виплати."

Виплата допомоги припиняється або зупиняється на підставі поданих обґрунтованих пропозицій органу опіки та піклування за поданням центрів соціальних служб та/або служб у справах дітей або уповноваженої особи, визначеної виконавчим органом ради територіальної громади, до управління соціального захисту населення з місяця, що настає за місяцем, в якому виникли зазначені обставини, за рішенням органу, який призначив допомогу.

Виплата допомоги на дітей одининоким матерям також припиняється:

якщо сім'єю подано недостовірні відомості чи приховано відомості, що вплинули або могли вплинути на встановлення права на отримання допомоги на дітей одининоким матерям та на визначення її розміру, або встановлено фактичну зайнятість особи, що приносить дохід (винагороду), без оформлення, реєстрації в установленому законодавством порядку, □ з місяця, що настає за місяцем, у якому виявлено порушення. В такому разі на наступний строк допомоги на дітей одининоким матерям може бути призначено не раніше ніж через шість місяців починаючи з першого числа місяця виявлення порушення;

- у разі переїзду сім'ї до іншої місцевості або настання обставин, що унеможливають виплату допомоги на дітей одининоким матерям (зокрема, смерть одинокої особи), □ з місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зміни;
- за заявою отримувача допомоги на дітей одининоким матерям □ з місяця, що настає за місяцем її подання;
- якщо реєстрацію особи, яка включена до складу сім'ї, як безробітної припинено з причин, передбачених абзацами шістнадцятим (крім припинення реєстрації в разі працевлаштування самостійно), вісімнадцятим □ двадцять першим підпункту 1, підпунктами 2 і 3 пункту 30 Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 792, □ з місяця, наступного за місяцем, у якому надійшла інформація з центру зайнятості;
- у разі виявлення, що непрацююча працездатна особа, фактично не здійснювала догляд за особою, яка досягла 80-річного віку, або не надавала соціальних послуг з догляду відповідно до законодавства у зв'язку з перебуванням за кордоном сукупно більше ніж 60 днів протягом періоду отримання допомоги на дітей одининоким матерям, □ з місяця, наступного за місяцем, у якому надійшла відповідна інформація з Держприкордонслужби.

4. Куди звернутися для оформлення та надання допомоги?

Призначення і виплата допомоги на дітей одининоким матерям здійснюються управлінням соціального захисту населення за зареєстрованим місцем проживання або місцем фактичного проживання заявника.

У територіальній громаді, в якій утворено виконавчі органи сільської, селищної, міської ради, заяви з необхідними документами приймаються уповноваженими посадовими

особами територіальної громади та передаються управлінню соціального захисту населення.